

WATERCIRCLES FORSIKRING

VILKÅR VETERANKJØRETØY

Januar 2023
Versjon WtCVET 1-4

Innhold

Veterankjøretøy	3
1 Hvem forsikringen gjelder for	3
2 Hvor forsikringen gjelder	4
3 Hva forsikringen kan omfatte	4
4 Hvilke begrensninger som gjelder	7
5 Endring av risiko / Sikkerhetsforskrifter	8
6 Forsikringsverdi/forsikringssum	11
7 Skademelding, skadeoppgjør og egenandeler	11
8 Identifikasjon	14
9 Fører- og passasjerulykkesforsikring	15
10 Rettshjelp	18
11 Endringer i motorvognregisteret	19
12 Særvilkår Lager - restaureringsforsikring	19
13 Særvilkår Blivende klassiker	19
14 Særvilkår Helforsikring	20
15 Særvilkår Helforsikring Spesial	21

Veterankjøretøy

WVET 1-4 gjelder fra januar 2023

Omfatter:

Vilkårene gjelder for veteran-/ klassisk kjøretøy eldre enn 30 år uten hensyn til totalvekt. Forsikringen gjelder ikke for ombygde / uoriginale kjøretøy med mindre dette er avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset. Betegnelsen motorvogn brukes på alle kjøretøytyper som vilkårene kan omfatte. Kjøretøyet skal være et samleobjekt, som bare anvendes til hobbykjøring og ikke er i daglig bruk eller benyttes til eller fra arbeidssted. Maksimal kjørelengde er 5000 km pr år og kjøretøyet skal ikke brukes mellom 15. oktober og 15.mars med mindre annet fremkommer i særvilkår eller i forsikringsbeviset.

I tillegg til disse vilkår gjelder:

- Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner
- Generelle vilkår.
- Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 (FAL) i den utstrekning den ikke er fraveket i vilkårene.
- Bilansvarsloven av 3. februar 1961 (BAL).

Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner gjelder foran vilkårene.

1 Hvem forsikringen gjelder for

Når den trer i kraft og innledende forutsetninger for dens gyldighet.

1.1 Ansvarsforsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset og enhver rettmessig bruker/fører av motorvognen.

1.2 Vognskadeforsikringen gjelder til fordel for den som er angitt i forsikringsbeviset – forsikringstakeren.

1.3 I de tilfeller andre også er omfattet av forsikringen, vil det gå frem av det enkelte vilkårpunkt.

1.4 Panthaver og andre med tinglyst eiendomsrett i motorvognen.

1.5 Forsikringstaker må ha vanlig bosted, eller for næringsdrivende, ha hovedsete eller filial i Norge. Registrert motorvogn skal være registrert i Norge.

1.6 Forsikringen opphører ved eierskifte. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtakelsestidspunktet i 14 dager til fordel for ny eier, men dette gjelder ikke hvor den nye eier har tegnet forsikring.

1.7 Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt, men tidligst når den er notert av Selskapets representant. Ved kjøp trer den i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.

FAL § 7-1 er fraveket til fordel for vilkårenes pkt 1.1 - 1.7.

2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) og Sveits.

I Israel og Tyrkia samt øvrige deler av Europa unntatt Russland og Belarus gjelder forsikringen på reiser av inntil 3 måneders varighet.

Veihjelpforsikring gjelder i Norden. På reiser i inntil 3 måneder gjelder forsikringen også i områdene nevnt i første og annet avsnitt.

Rettshjelpsforsikring gjelder i Norden.

NB!

En rekke land i området nevnt i annet avsnitt er omfattet av "Grønt Kort"-samarbeidet. Noen av disse landene krever fremvisning av Grønt Kort for å tillate grensepassering.

I EØS-området er det ikke grensekontroll av gyldig ansvarsforsikring, men det kan kreves dokumentasjon ved trafikkuhell.

Mer informasjon kan gis av Trafikkforsikringsforeningen (www.tff.no)

3 Hva forsikringen kan omfatte

Av forsikringsbeviset fremgår hvilke deler av dette punkt forsikringsavtalen omfatter.

3.1 Ansvarsforsikring

Selskapet dekker erstatningsansvar etter bilansvarsloven (BAL) - ubegrenset beløp ved personskade og inntil kr 100 000 000 ved skade på ting.

Utenfor Norge omfatter forsikringen erstatningsansvar etter skadestedets lovgivning for bilansvar. Innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsom- rådet (EØS), dekkes etter norske regler dersom dette gir høyere dekning.

Det kan forekomme at enkelte av de nye stater i Europa ikke aksepterer "Grønt kort" fordi de ikke er med i internasjonalt forsikrings samarbeid. Disse stater forlanger at det tegnes særskilt ansvarsforsikring ved innreise i landet - "grenseforsikring". Når slik grenseforsikring er tegnet, gjelder Selskapets ansvarsforsikring bare for skade som rammer fører og reisende med motorvognen. Haikere er unntatt.

Ansvarsforsikringen omfatter også Rettshjelp for personlig bruker/eier av motorvogn - se pkt 10.

3.2 Vognskadeforsikring (brann-, brann/tyveri, redning, delkasko- eller kaskoforsikring)

Hvilke typer skader som de forskjellige former for vognskadeforsikring dekker, fremgår av punktene 3.2.1 - 3.2.3.

Vognskadeforsikringen omfatter:

a) Motorvognen

Forsikringen omfatter motorvogn med det kjennemerke og den modellbetegnelse som er beskrevet i forsikringsbeviset. Fabrikkmontert radio-/musikk-/bildeanlegg i bil, integrert i bilens dashboard eller øvrig interiør og som ikke kan erstattes av standardkomponenter (DIN- norm o. l) dekkes også.

b) Dekk og felger

Forsikringen omfatter ett sett sommerhjul og ett sett vinterhjul med samme type felg i samme antall som motorvognen seriemessig ble levert med.

c) Sikkerhetsutrustning, mobiltelefon

Forsikringen omfatter

- barnesete, FG- godkjent bilalarm, varseltrekant, førstehjelpspute, brannslukningsapparat og høyt montert bremselys,

- fastmontert mobiltelefon eller de fastmonterte deler av mobiltelefonanlegg.

Til forsikret motorsykkel/moped/snøscooter

- kjøredresser, hansker og støvler,

- hjelmer.

d) Tilleggsutstyr, dekor og spesiell lakk.

Forsikringen omfatter - begrenset til kr 10.000 (førsterisiko)

- dekor/reklametekst og lakkering ut over motorvognens seriemessige utførelse,

- radio og musikkanlegg ut over det som er nevnt i pkt 3.2 a, siste ledd som er fast montert/montert i tyverikassett,

- fast montert datautstyr for bruk i motorvognen,

- annet lovlig fast montert tilleggsutstyr.

Forsikringssummen kan utvides ved tilleggsavtale. Fast montert utstyr som nevnt i dette punkt, erstattes ikke med mer enn 50 % av motorvognens gjenanskaffelsesverdi etter punkt 3.2 a), umiddelbart før skaden inntraff.

3.2.1 Brannforsikring

Gjelder skade som følge av brann, lynnedslag, eksplosjon. Det regnes ikke som brannskade etter dette punkt når slik skade er følge av tyveri.

Kortslutning i batterier alene og opphetning som følge av dette eller annen årsak, og som ikke fører til åpen ild, regnes ikke som brann- eller eksplosjonsskade etter dette punkt.

3.2.2 Tyveriforsikring

Gjelder tap av motorvogn, samt brannskade og annen fysisk skade som følge av tyveri, brukstyveri eller forsøk på tyveri. I tillegg dekkes hærverk på bil/tilhenger når det er åpenbart at det samtidig er gjort forsøk på å stjele kjøretøyet. Det samme gjelder dersom det er gjort innbrudd i den. (Gjelder ikke motorsykkel/moped/snøscooter.)

Det ansees ikke som tyveri om den skyldige tilhører sikredes husstand eller er ansatt sjåfør (jf straffelovens § 342).

3.2.3 Redning (forutsetter kasko eller delkaskodekning)

Selskapet dekker

Utgifter til assistanse/veihjelp:

- ved erstatningsmessig vognskade eller annen form for driftsstopp
- ved utelåsing eller brukket/mistet nøkkel
- når bilen har gått tom for drivstoff

Merutgifter til hjemtransport eller hjemkjøring av sikrede, etter forhåndsavtale med selskapet, av motorvogn når:

- Motorvognen som følge av vognskade eller annen form for driftsstopp ikke innenfor rimelig tid - med hensyn til den videre reisen - kan settes i trafiksikker stand, eller er stjålet.
- Fører og/eller passasjer rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død, og av den grunn blir forhindret i å fortsette reisen med motorvognen, eller må søke hjelp hos nærmeste lege eller sykehus.

Transport av reservedeler

som ikke kan fremskaffes på stedet, og som er nødvendige for å sette motorvognen i trafiksikker stand, må avtales med selskapet i hvert enkelt tilfelle.

Merutgifter for personer til:

- Hjemreise fra skadestedet med rimeligste kommunikasjons middel, når slik transport er avtalt med selskapet på forhånd.
- Nødvendig lokalbefordring i anledning av at motorvognen bringes til verkstedet som følge av vognskade eller annen form for driftsstopp. Med nødvendig lokalbefordring menes transport til lokalt overnattingssted, til sykehus, til lege e.l.
- Hotellopphold i stedet for hjemreise. Etter forhåndsavtale med selskapet kan forsikringen dekke merutgifter til hotellopphold i stedet for hjemtransport, når motorvognen repareres på stedet innen et rimelig tidsrom.

Økonomisk hjelp

Ved upåregnelig driftsstopp utenfor Norden kan det formidles lån til å dekke utgifter som er nødvendige for å sette motorvognen i trafiksikker stand, og som ikke dekkes av kaskoforsikringen. Lånet formidles via SOS International A/S i København, og skal tilbakebetales straks etter hjemkomst.

Egenandel, se pkt 7.4.2

3.2.4 Delkaskoforsikring

Gjelder skade som nevnt i pkt 3.2.1, 3.2.2 og vognskade inntruffet under ferge-/og biltransport. Dessuten dekkes skifte eller reparasjon av motorvognens front-, side- og bakvinduer av glass ved bruddskade som skyldes en tilfeldig, plutselig hendelse. Tak av glass (panoramatak eller soltak) dekkes ikke. Skifte av glass eller hardt plastmateriale (plexiglass) i kabrioletter er begrenset til kr 15.000 (førsterisiko).

Ved skifte av glassruter er erstatningen begrenset til 50% av gjenanskaffelsesverdien av motorvognen slik som den er beskrevet under pkt 6, umiddelbart før skaden inntraff. Ved reparasjon av ruten, erstattes inntil kr 500.

3.2.5 Kaskoforsikring

Gjelder skade som er nevnt i pkt 3.2.4, og skade på motorvognen oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk og dessuten for skade ved annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse.

3.3 Transport etter skade

Ved skade som er erstatningsmessig etter pkt 3.2.1 til 3.2.5 og forsikringsavtalen omfatter punktet, erstattes også rimelige omkostninger ved nødvendig transport av motorvogn som ikke er kjørbær, fra skadestedet til nærmeste reparasjonsverksted. For snøscooter samt 3- og 4-hjuls terrengmotorsyssel erstattes transportomkostningene med 50 %, begrenset til halvparten av erstatningsbeløpet når skaden er større enn egenandelen. Andre utgifter til transport dekkes ikke.

3.4 Bilhjelpe Hjemme

Bilhjelpe hjemme inngår ved tegning av kasko. Selskapet dekker ikke assistanse dersom årsaken er defekt eller flatt batteri eller når transporten kan kreves erstattet under annen forsikring, garanti og lignende.

Bilhjelpe hjemme gjelder ikke motorsyssel, moped, snøscooter eller kjøretøy med prøvekjennemerker.

3.5 Bagasje i bil

(Gjelder ikke tilhenger, campingtilhenger, moped, motorsyssel og snøscooter.) Når det er avtalt kaskoforsikring, omfatter forsikringen også tyveri av bagasje fra bil samt bagasje som skades når bilen har vært utsatt for en skade som avsluttes med utbetaling under kaskoforsikringen. Bagasjen kan tilhøre rettmessig fører, dennes faste husstand og arbeidsgiver. Erstatningen er begrenset til kr 5 000 (førsterisiko). Penger, bankbøker, verdipapirer o.l. dekkes ikke.

3.6 Fører- og passasjerulykkesforsikring

Forsikringsvilkårene for fører- og evt. passasjerulykkesforsikring fremgår av pkt 9.

4 Hvilke begrensninger som gjelder

Forsikringen omfatter ikke

4.1 skade som oppstår når motorvognen er rekvirert av offentlig myndighet.

4.2 skade ved kjøring på avsperrert område, på bane eller vei, som for eksempel Rudskogen, Vålerbanen og Nurburgring, dekkes ikke.

Forsikringen gjelder allikevel slik kjøring som er ledd i obligatorisk opplæring til førerkort eller for glattkjøringstrening arrangert i Norge av KNA, NAF, MA eller autorisert trafikkskole.

Punktet kan fravikes etter avtale.

4.3 skade som sikrede har voldt forsettlig.

4.4 skade som sikrede har fremkalt ved grov uaktsomhet. Det avgjøres under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig om Selskapet skal betale noe og i tilfelle hvor mye.

4.5 skade som oppstår når motorvognen blir kjørt av en person som er påvirket av berusende eller bedøvende middel, og eieren eller sikrede visste eller burde vite det.

4.6 skade som importør, selger eller reparatør er ansvarlig for. Fører sikredes krav ikke frem, og skaden ellers er erstatningsmessig, dekker Selskapet likevel skaden og trer inn i kravet.

4.7 skade når premien ikke er betalt (jf. FAL 5-2). Erstatning etter ansvarsforsikringen til forsikringstaker eller den som kan identifiseres med forsikringstaker, bortfaller også.

4.8 verdiforringelse.

4.9 tap av arbeidsfortjeneste.

4.10 avsavn.

4.11 maskinskade (skade på motor, gir og drivverk), med mindre den er oppstått i direkte forbindelse med annen erstatningsmessig vognskade.

4.12 skade på elektroniske komponenter (datahjerner og andre styrings- eller kontrollinnretninger) når motorvognen ikke samtidig er blitt utsatt for skader nevnt i pkt 3.2.1 (brann), 3.2.2 (tyveri) eller skade på motorvognen oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting eller hærværk.

4.13 skade på motorvognen, som følge av bruk av motorvognen til snøbrøyting, ved bruk av egen vinsj eller under terrengkjøring. For snøscooter samt 3- og 4-hjuls terrengmotsykel omfatter forsikringen også slike skader.

4.14 ansvar som sikrede pådrar seg for skade på gods som blir ført med motorvognen ut over bestemmelsene i BAL.

4.15 skade på motorvogn som er trimmet/tunet eller hvor software er endret, og dette ikke er godkjent av Statens Vegvesen.

5 Endring av risiko / Sikkerhetsforskrifter

Sikkerhetsforskriftene gjelder for sikrede og den som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen. Ved brudd på sikkerhetsforskriftene kan retten til erstatning falle bort eller bli redusert, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8.

5.1 Endring av risiko.

Forbehold om å redusere erstatningen eller Selskapets ansvar ved endring av risikoen (Gjelder ikke ved brann- og tyveriskader og Veihjelp).

5.1.1 Endres Selskapets risiko for skader i forhold til den avtale som er angitt i forsikringsbeviset, plikter forsikringstakeren straks å underrette Selskapet.

Følgene av å unnlate å gi Selskapet beskjed om endringer av risikoen som betinger høyere premie enn den som er betalt, er:

- Ved vognskade begrenses Selskapets ansvar til hva som svarer til forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle ha vært betalt.

- Ved ansvarsskade har Selskapet tilsvarende regressrett overfor forsikringstakeren, dog begrenset til 5 ganger årspremien for ansvarsforsikring uten bonus.

5.1.2 Hvilke tilfeller pkt 5.1 omfatter:

- Endring av motorvognens ytelse som gjør at motorvognen blir lik eller tilnærmet lik en motorvogn med høyere modellbetegnelse eller at den avviker fra typegodkjenningens oppgitte effekt.

- Anvendelse av motorvognen som strider mot forutsetninger gitt i forsikringsbeviset.

- Når det fremgår av forsikringsbeviset at det er stilt krav til at fører av motorsykel, moped eller snøscooter alltid skal bruke sikkerhetsdress, og det ved skade viser seg at slik sikkerhetsdress ikke har vært benyttet. Med sikkerhetsdress menes beskyttelsesdress for motorsykkelfører/-passasjer, utført i skinn, kevlar eller sklisikkert materiale. Det skal også være innsydd støtabsorberende materiale som skal beskytte skuldre, albuer og knær. Likeledes gjelder vernedress godkjent av Vegdirektoratet.

- Endring av andre avtalte forutsetninger for reduksjon av forsikringspremien. Hvilke forutsetninger som er avtalt, vil fremgå av forsikringsbeviset.

- Montering av sidevogn på motorsykel.

5.2 Sikkerhetsforskrifter

5.2.1 Sikkerhetsforskrift vedlikehold

- Motorvognen skal være utrustet slik at den er i trafiksikker stand. Den skal ikke overbelastes, og det skal foretas vedlikehold av motorvognen, slik at kravene i Samferdselsdepartementets kjøretøysforskrifter av 31. desember 1969 med senere endringer oppfylles. På forespørsel vil selskapet sende sikrede et utdrag av kjøretøysforskriftene. Motorvognen skal være påfylt frosthindrende middel tilpasset de klimatiske forhold.

- Motorvognen skal når den ikke er i bruk, oppbevares i låst bygning beregnet til maksimalt 30 kjøretøyer eller i museum. Deler til motorvognen som skal omfattes av forsikringen skal oppbevares sammen med den.

- Ved installasjons-, monterings-, reparasjons- og vedlikeholdsarbeider hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og slipeutstyr, gjelder følgende:

- arbeidsstedet og de nærmeste omgivelser skal være ryddet for brennbart avfall

- alt brennbart materiale på og i nærheten av arbeidsplassen skal være fjernet eller beskyttet

- godkjent slukkeutstyr skal være plassert på arbeidsplassen.

5.2.2 Sikkerhetsforskrift tyveri/hæverk

- Bil skal holdes lukket og låst når det ikke er personer i den. Motorsykkel, moped og snøscooter skal minst være låst med original(e) lås(er) når det ikke er personer på den.

Nøkkel skal oppbevares betryggende og borte fra motorvognen.

- I forbindelse med salg av motorvognen skal eieren eller en han/hun har bemyndiget til å bistå med salget, være på/i denne så lenge tenningsnøkkel befinner seg der.

- Sikkerhetsutstyr som kjøredresser, hjelmer, MC-hansker og MC-støvler skal være nedlåst i fastlåste/-boltede vesker/rom eller fastlåst til motorvognen. Nøkkel skal oppbevares borte fra motorvognen.

- Ekstra dekk og felger som ikke er i bruk, eller andre deler av motorvognen som er midlertidig avmontert, skal oppbevares i låst

- bygning eller

- rom i bygning eller

- motorvogn.

Uten hensyn til det som er nevnt foran, skal ekstra dekk/felger som oppbevares utenfor motorvogn, men i garasjeanlegg, i fellesgarasje eller i fellesbod/-rom, være fastlåst/-boltet til vegg, tak eller gulv.

- Følgende gjenstander skal aldri etterlates i motorvognen: smykker, ringer, ur, perler og edelstener, musikkinstrument, pelsverk samt alle typer elektroniske apparater med tilbehør som for eksempel mobiltelefon, nettbrett, datamaskiner og kamerautstyr. Annet personlig løsøre skal når motorvognen forlates, befinne seg i separat, låst bagasjerom uten vinduer.

Om natten, i tiden fra man setter motorvognen fra seg om aftenen, til man tar den i bruk igjen, og i alle tilfeller i tiden mellom kl. 00.00 og kl. 06.00 skal bagasje ikke befinne seg på motorvognens tak eller i takboks.

5.2.3 Sikkerhetsforskrift bruk

- Motorvognens fører skal ha de førerkort, kjøresedler, bevis og sertifikater myndighetene krever for den klasse og brukstype motorvognen tilhører. Fører over 80 år med førerkort klasse A, A1, B, BE, S og T skal ha legeattest som beskrevet i førerkortforskriftenes § 30, pkt 2 som bekrefter tilfredsstillende helse. Tilsvarende legeattest skal også innehas av fører av førerkortfrie kjøretøyer med egenvekt over 150 kg. Legeattesten kan kreves fremlagt for selskapet. Manglende legeattest anses som brudd på sikkerhetsforskriften.

- Kjøretøyet skal ikke erstatte et kjøretøy til normal nyttekjøring.

- Under øvelseskjøring med motorvognen skal de krav som vegtrafikkloven og stedlige politimyndigheter stiller, være oppfylt.

- Bilprodusentens og -importørens veiledning for bruk av motorvognen, bl.a. valg av drivstoff, slep av bil, starthjelp og andre bestemmelser og anbefalinger skal følges.

- Motorvognen skal ikke belastes utover det som er angitt i vognkortet.

- Kjøretøyet (ikke moped/mc) skal være utstyrt med godkjent brannslukningsapparat av type ABE inneholdende minst 2 kg slukkemiddel.

- Amfibiekjøretøy på sjø/vann/elv får bare brukes under stille forhold. Når kjøretøyet forlates skal det stå på land.

5.2.4 Sikkerhetsforskrift Lager / Oppbevaringsforsikring

Bygning eller rom i bygning hvor motorvognen eller deler til den er oppbevart, skal være forsvarlig låst. I bygningen skal ikke lagres mer enn 30 kjøretøy. Ved oppbevaring i museum kan antallsbegrensningen fravikes etter særskilt vurdering.

Ved installasjons-, monterings-, reparasjons- og vedlikeholdsarbeider hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og slipeutstyr gjelder følgende:

- arbeidsstedet og de nærmeste omgivelser skal være ryddet for brennbart avfall
- alt brennbart materiale på og i nærheten av arbeidsplassen skal være fjernet eller beskyttet
- godkjent slukkeutstyr skal være plassert på arbeidsplassen.

6 Forsikringsverdi/forsikringssum

6.1 Forsikringsverdien for motorvogn beregnes etter hva det på skadedagen vil koste Selskapet å anskaffe og omregistrere tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - utstyrt motorvogn/del av samme merke, modell, type, årgang, utførelse og stand, - gjenanskaffelsesverdien, begrenset oppad til avtalt forsikringssum i forsikringsbeviset.

Utstyr nevnt under pkt 3.2 d), verdifastsettes som i pkt 6.2.

Spesialutstyr for funksjonshemmet og tilleggsutstyr som tilfredsstiller spesielle yrkesmessige behov verdivurderes separat. Forsikringsverdien settes til hva det på skadedagen vil koste Selskapet å anskaffe tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende brukt utstyr -gjenanskaffelsesverdien.

6.2 Forsikringsverdien for tilleggsutstyr og sikkerhetsutrustning, når dette skades uten at

motorvognen er påført totalskade, settes til hva det vil koste Selskapet å anskaffe ny tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - ting, på det tidspunkt skaden inntraff. Etter ett år fra tingen ble kjøpt som ny, reduseres forsikringsverdien med 5 % pr. år for hvert påbegynt år, maksimum 50 %.

6.3 Forsikringssummen kan inngå som grunnlag for premiefastsettelsen.

7 Skademelding, skadeoppgjør og egenandeler

7.1 Skademelding m.v.

7.1.1 Når skade er inntruffet, skal sikrede omgående gi Selskapet melding om skaden. Samtidig skal sikrede gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som Selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen. Dette omfatter også opplysninger som kan hentes fra elektronisk eller mekanisk registreringsutstyr i motorvognen

7.1.2 Brann-, tyveri-, hæververk- og personskade skal umiddelbart meldes til politiet. Andre skader skal meldes til politiet hvis Selskapet forlanger det.

7.1.3 Ved tyveri av motorvognen kan Selskapet kreve innlevert samtlige nøkler tilhørende denne. Selskapet kan også kreve å få utlevert dokumentasjon fra motorvognprodusentens/importørens/forhandlerens nøkkelregister for de fabrikat hvor dette finnes, som viser produserte og tidligere tapte og utmeldte nøkler.

7.1.4 Skademelding skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer) eller bedriftens foretaksnummer.

7.1.5 Ved tap av utstyr ut over motorvognens seriemessige utførelse, må sikrede legge frem dokumentasjon for dette.

7.1.6 Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

7.1.7 Når Selskapet har betalt erstatning, plikter sikrede på anmodning å overdra de erstattede gjenstander fri for heftelser.

7.2 Oppgjørsregler ved reparasjon

7.2.1 Selskapet vil søke å erstatte skaden på den mest miljøvennlige måten. Kan skaden repareres, erstattes reparasjonsomkostningene. Er det etter Selskapets mening ikke lønnsomt å reparere de enkelte deler, skiftes de med tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - deler. Hvis reparasjonen skjer ved innsetting av nye deler og de utskiftede deler er forringet som følge av tidligere ikke utbedrede skader, slitasje, korrosjon e.l., gjør Selskapet et skjønnsmessig fradrag for dette.

For moped, motorsykkel, snøscooter og tilhengere inklusive campingvogner gjelder følgende tilleggsregel:

Består skaden av riper, skrammer, småbulker m.v. som ikke har betydning for motorvognens funksjon, kan Selskapet bestemme at reparasjon ikke skal skje ved utskifting av delene. Selskapet avgjør hvorledes reparasjonen skal utføres, men sikrede har krav på å få tilbakeført motorvognen til samme, - eller i det alt vesentlig samme -, funksjonelle stand som før skaden inntraff. Som alternativ til reparasjon, kan Selskapet i slike tilfeller erstatte skaden med et skjønnsmessig fastsatt kontantbeløp.

7.2.2 Reparasjon kan bare påbegynnes med Selskapets samtykke.

7.2.3 Selskapet kan avgjøre hvor reparasjonen skal foretas.

7.2.4 Selskapet har rett til å bestemme at reparasjon skal foretas.

7.2.5 En eventuell verdiforringelse, eller tap av garantiavtale etter fullført reparasjon, erstattes ikke under vognskadeforsikringen. Reklamasjonskrav på reparasjon må rettes til verkstedet.

7.2.6 Meromkostninger til overtidsbetaling, flyfrakt, og foreløpig reparasjon erstattes ikke.

7.2.7 Bli reparasjon foretatt utenom verksted, erstattes arbeidspenger med 50 % av normalpris på verksted.

7.2.8 Påløpt investerings-/merverdiavgift erstattes etter fremlagte kvitteringer.

7.3 Oppgjørsregler ved kondemnasjon

7.3.1 Er motorvognen eller del av den gått tapt, eller reparasjon av skaden etter Selskapets mening ikke er lønnsom, kan Selskapet foreta kontant oppgjør, eller erstatte motorvognen/delen med en tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - motorvogn/del.

Ved privat import skal originale tollkvitteringer inngå i beregningsgrunnlaget.

Selskapet har adgang til å foreta kontantoppgjør med hva det på skadedagen vil koste Selskapet å anskaffe en slik motorvogn.

Den skadede motorvognen tilfaller Selskapet.

7.3.2 Er utstyr utover motorvognens seriemessige utførelse gått tapt, eller reparasjon av dette etter Selskapets mening ikke er lønnsom, kan Selskapet foreta kontantoppgjør, eller erstatte gjenstanden med en tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - gjenstand.

7.3.3 Selskapet avgjør hvem som skal ha råderetten over den skadede motorvognen. Hvis sikrede beholder motorvognen, gjøres fradrag for vrakverdien og omregistreringsavgiften av denne.

7.4 Egenandeler

I erstatningsoppgjøret fratrekkes den egenandel som fremgår av punktene nedenfor dersom ikke annen egenandel fremgår av forsikringsbeviset. Skal erstatningen avkortes/ settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket.

Når deler/gjenstander forsikret på vilkår for førsterisiko skades/går tapt samtidig med at motorvognen for øvrig påføres skade, foretas erstatningsberegningen slik:

Etter at skadebeløpet for delene/gjenstandene inklusive eventuelt aldersfradrag er fastsatt, gjøres følgende beregning:

- Er skadebeløpet større enn forsikringssummen, og denne forskjellen er større enn egenandelen, fratrekkes ikke egenandel for skaden på motorvognen.

- Er skadebeløpet større enn forsikringssummen, og denne forskjellen mindre enn egenandelen, fratrekkes denne rest i skaden på motorvognen.

- Er skadebeløpet for delene/gjenstandene lik eller mindre enn forsikringssummen, slås dette sammen med skadebeløpet for motorvognen og det trekkes en felles egenandel.

Utbetaler Selskapet ved samme skadetilfelle erstatning til sikrede i henhold til flere forsikringsavtaler, trekkes bare en egenandel - den største. Det samme gjelder også hvis skadetilfellet fører til fradrag av flere egenandeler etter disse vilkår.

7.4.1 Ansvarsskade

Ingen egenandel, med mindre annet fremkommer av forsikringsbeviset.

7.4.2 Rettshjelpgifter

Egenandel kr 5 000 med tillegg av 20 % av det overskytende. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

7.4.3 Brann- og tyveriskade

Egenandel kr 5 000 hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset. Kan det dokumenteres at FG *)-godkjent alarm, var i drift på skadetidspunktet, fratrekkes ingen egenandel ved tyveri av motorvognen eller deler av denne sikret med alarmer. Det samme gjelder ved innbrudd i motorvognen.

*) FG = Forsikringsgodkjent

7.4.4 Glassruteskade

Det er ingen egenandel for reparasjon av glassrute.

Egenandel ved skifte av rute er kr 2 500 dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.

7.4.5 Annen vognskade

Egenandel kr 5 000 hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset. Det fratrekkes ingen egenandel ved skade som skyldes påkjørsel av dyr som går løse på vei, når forholdet omgående har blitt rapportert til politimyndighet eller viltnemnd på stedet. Dersom det av forsikringsbeviset fremgår en høyere egenandel enn nevnt i første avsnitt, reduseres denne med kr 5 000 i slike tilfeller.

7.4.6 Redning

I skadeoppjøret fratrekkes følgende egenandel:

1. Kr 500 ved redning i Europa.
2. 20 % av redningsutgiftene - minimum kr 1.000 for motorvogner med tillatt totalvekt 3.500 kg eller mer.

Det fratrekkes ingen egenandel når samme skadetilfelle fører til fradrag av egenandel for vognskade.

7.5 Skjønn

Ved vognskade kan avgjørelse om følgende forhold tas ved skjønn hvis sikrede eller Selskapet krever det:

- Verdifastsettelse.
- Skadeansettelse.

Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår får i så fall anvendelse. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for Selskapets ansvar.

7.6 Ting som kommer til rette

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må, dersom han/hun ønsker å beholde tingen, gi skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at Selskapet har avsendt beskjed om at gjenstanden er kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller tingen Selskapet.

7.7 Regress

Har Selskapet måttet foreta utbetaling for dekning av skade som det etter forsikringsvilkårene ikke svarer for eller hvis premien ikke var betalt, plikter sikrede eller den ansvarlige å betale beløpet tilbake til Selskapet. Det samme gjelder i den utstrekning sikrede har gitt uriktige opplysninger om motorvognens tilstand i forbindelse med skade.

8 Identifikasjon

Hvis sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlater, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlater foretatt av andre som med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for motorvognen.

9 Fører- og passasjerulykkesforsikring

9.1 Definisjoner

9.1.1 Forsikrede

Forsikrede er den persons liv eller helse forsikringen knytter seg til.

9.1.2 Forsikringssum

Forsikringssum er det beløp som utbetales ved et forsikringstilfelle.

9.1.3 Forsikringstilfelle

Et forsikringstilfelle inntreffer når de faktiske forutsetningene som utløser rettigheter etter forsikringen foreligger.

9.1.4 Medisinsk invaliditet

Med medisinsk invaliditet menes den varige fysiske funksjonsnedsettelsen som en bestemt skade erfaringsvis forårsaker. Den medisinske invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av invaliditetstabellene gitt av Sosialdepartementet i forskrift av 21.4.1997 nr 373, del II og III. Invaliditetsgraden fastsettes uten hensyn til yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid (uføregrad), fritidsinteresser o.l.

9.1.5 Samboer

Med samboer forstås:

- person som avdøde på dødsfallstidspunktet levde sammen med i ekteskapsliknende forhold hvis det av Folkeregisteret fremgår at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller
- person som hadde felles barn og felles bolig med forsikrede. En person regnes likevel ikke som samboer etter dette avsnitt dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås, eller det er åpenbart at faktisk samlivsbrudd har funnet sted på et tidligere tidspunkt.

9.1.5 Ulykkesskade

Med ulykkesskade forstås fysisk skade på en person forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre begivenhet, "et ulykkestilfelle", som inntreffer under bruk av motorvognen. Se også pkt 9.4.

9.2 Hvem forsikringen gjelder for

Når det fremgår av forsikringsbeviset at det er avtalt førerulykkesforsikring, omfatter forsikringsavtalen rettmessig fører og dennes passasjerer i det tillatte antall som fremgår av motorvognens vognkort og som befinner seg på eller i motorvognen. Føreren og eventuelle passasjerer er å anse som de forsikrede.

Under øvelseskjøring ansees læreren som fører og eleven som passasjer. Forsikringen omfatter ikke passasjer som er med motorvognen mot betaling.

9.3 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i det området som er fastsatt for ansvarsforsikringen av den motorvogn som er nevnt i forsikringsbeviset.

9.4 I hvilke situasjoner forsikringen gjelder

Selskapet svarer for ulykkesskade som rammer den forsikrede person når denne befinner seg i eller på motorvognen. Er motorvognen den direkte årsak til skaden, svarer Selskapet også for ulykkesskade som rammer føreren når denne befinner seg utenfor motorvognen.

9.5 Hva forsikringen omfatter

9.5.1 Medisinsk invaliditet

Har ulykkesskaden ført til medisinsk invaliditet betales det invaliditetserstatning. Retten til erstatning inntreffer når ulykkesskaden skjer. Forsikringssummen er kr 200.000 for hver av de forsikrede. Erstatningen utgjør en prosentvis andel av forsikringssummen tilsvarende den medisinske invaliditetsgraden.

9.5.2 Dødsfall

Har ulykkesskaden innen ett år ført til dødsfall utbetales det dødsfallserstatning. Forsikringssummen er kr 100.000 hvis forsikrede ved sin død hadde ektefelle/registrert partner/folkeregistrert samboer i live, eller forsørget barn. I motsatt fall er selskapets erstatningsplikt begrenset til kr 20 000.

9.6 Hva forsikringen ikke omfatter

Følgende begrensninger gjelder:

9.6.1 Psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser

Forsikringen gir ikke rett til utbetaling for psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser selv om slike kan føres tilbake til en ulykke med det forsikrede kjøretøy.

9.6.2 Sykdom og andre særlige tilstander

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller anlegg, for eksempel skader som oppstår i forbindelse med epileptisk anfall, bevissthetstap, hjerneslag e.l.

Forsikringen gjelder heller ikke følgende tilstander, selv om en ulykkeshendelse er utløsende årsak:

- slagtilfelle

- hjerteinfarkt

- kreft

- smertetilstander i rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggsøylen, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse.

9.6.3 Arr og vansiring

Forsikringen gir ikke rett til utbetaling ved arr og vansiring som gir invaliditetsgrad på mindre enn 15 %.

9.6.4 Slagsmål, forbrytelser og gjengjeldelsesforhold

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes at den forsikrede:

- frivillig deltar i slagsmål eller forbrytelse- er offer for gjengjeldelsesforhold i forbindelse med egen deltakelse i straffbar handling.

9.6.5 Forsett

Er forsikringstilfellet forsettlig fremkalt, er Selskapet ikke ansvarlig. Selskapet er likevel ansvarlig hvis den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Med "rekkevidde" skal i denne sammenheng forstås den umiddelbare følgen av handlingen, nemlig legemsskaden. Selskapet svarer uansett ikke for selvmord eller forsøk på selvmord som skyldes sinnslidelse. Dersom kravstilleren kan sannsynliggjøre at selvmordet skyldes en akutt sinnsforvirring - som skyldes en ytre årsak - og ikke en sinnslidelse, er Selskapet likevel ansvarlig.

9.6.6 Uaktsomhet

Er forsikringstilfellet grovt uaktsomt fremkalt og/eller omfanget av den økt som følge av grov uaktsomhet, kan Selskapets ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det bl.a. legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet og om forsikrede var i selvselvforstyldt rus. Jf FAL par 13-9.

9.7 Skadeoppgjør

9.7.1 Fellesregler

9.7.1.1 Lege- og spesialistekklæringer

Den forsikrede og Selskapet har rett til å innhente lege- og spesialistekklæringer som har betydning for fastsettelsen av grunnlaget for erstatningsberegningen. Dersom Selskapet finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig. Hvis den forsikrede befinner seg utenfor Norge kan Selskapet kreve at forsikrede fremstiller seg for lege i Norge for vurdering av om vilkårene for erstatning foreligger. Legens honorar betales av Selskapet.

9.7.1.2 Samvirkende årsaker

Erstatningen reduseres forholdsmessig hvis andre forhold, sammen med ulykkesskaden, har medvirket til medisinsk invaliditet eller til at den forsikrede dør.

9.7.2 Når erstatningen utbetales og hvordan den beregnes

9.7.2.1 Medisinsk invaliditet

Invaliditetserstatningen kommer til utbetaling når forsikringstilfellet er inntruffet, Selskapet har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.

Erstatningen fastsettes på grunnlag av den invaliditetsgraden som ulykkesskaden representerer og forsikringssummen.

Dersom et ulykkestilfelle fører til flere skader på samme person, fastsettes invaliditetsgraden ut fra en samlet vurdering. Dersom ulykkesskaden øker en tidligere funksjonsnedsettelse, gjøres fradrag i medisinsk invaliditet tilsvarende tidligere funksjonsnedsettelse.

Når andre forhold medvirker til at den medisinske invaliditetsgraden blir høyere enn det skaden alene tilsier, ytes forholdsmessig erstatning. Se også pkt 9.7.1.2.

9.7.2.2 Dødsfall

Dødsfallserstatningen kommer til utbetaling når dødsfallet er inntruffet, Selskapet har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.

Medfører ulykkesskaden at forsikrede dør innen ett år etter skadedato, betales dødsfallerstatning. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være forskuddsbetalt for samme skade, kommer til fradrag.

Dør den forsikrede av annen årsak innen ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales verken dødsfall- eller invaliditetserstatning.

Dør den forsikrede senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallserstatning, men invaliditetserstatning etter den invaliditetsgrad som ulykkesskaden ville ha medført.

9.7.3 Hvem utbetalingen går til

9.7.3.1 Medisinsk invaliditet

Forsikringsutbetalingen tilfaller den forsikrede.

9.7.3.2 Dødsfall

Utbetalingen av forsikringssummen skal skje som følgende:

Forsikringsutbetalingen tilfaller den forsikredes ektefelle/registrerte partner/folkeregistrert samboer. Har ikke avdøde slike, eller er de ikke lenger i live, tilfaller utbetalingen forsikredes barn. Dersom forsikrede ikke etterlater seg ektefelle, samboer eller barn, utbetales det ingen erstatning.

En person anses ikke som ektefelle/registrert partner etter avsnittet ovenfor når det på dødsfallstidspunktet er avsagt dom for eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse.

Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

10 Rettshjelp

10.1 Utgifter selskapet dekker

Selskapet dekker nødvendige utgifter til advokat, registrert rettshjelper, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede motorvogn.

10.2 Tvist etter at motorvognen er solgt

Dersom den forsikrede motorvogn er solgt, og forsikringen opphørte i forbindelse med salget, dekkes likevel tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier.

10.3 Selskapet dekker ikke

10.3.1 tvist som har sammenheng med entreprise eller transportoppdrag.

10.3.8 tvist i saker om personskader etter bilansvarsloven, før det fra motorvognens trafikkforsikringsselskap foreligger skriftlig avslag om å dekke sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand før saksanlegg.

10.4 Øvrige bestemmelser for rettshjelp

Øvrige bestemmelser for rettshjelp finnes i Generelle Vilkår.

11 Endringer i motorvognregisteret

I henhold til fullmakt opphører forsikringen når det i det sentrale motorvognregister fremkommer at kjøretøyet er solgt, vraket, stjålet eller avregistrert, se forsikringsbeviset.

12 Særvilkår Lager - restaureringsforsikring

Forsikringen omfatter deler og restaureringsobjekter som midlertidig befinner seg på verksted, eller er under transport til/fra verksted, i Norge.

Skal forsikringen i slike tilfeller også gjelde i utlandet, må dette forhåndsavtales særskilt med Selskapet for hvert enkelt tilfelle.

Selskapet svarer for skade ved brann, tyveri samt hæververk i forbindelse med dette, samt plutselig og uforutsett skade som rammer motorkjøretøyet under oppbevaring.

Under transport dekkes oppståtte skader på restaureringsobjektet som er en følge av at transportmidlet har vært utsatt for utforkjøring, avsporing, akselbrudd eller lignende alvorlig uhell.

Dessuten dekkes kaskoskader når restaureringsobjektet forflyttes til eller fra verksted for egen motor, som del av restaureringsarbeidet, samt mens det er til reparasjon/restaurering på verksted.

Forsikringen omfatter dog ikke skade som reparatør er ansvarlig for. Fører sikredes krav ikke frem, og skaden ellers er erstatningsmessig, dekker Selskapet likevel skaden.

Egenandeler

Glasskade:	kr 2 500
Brann-, tyveriskader:	kr 5 000
Øvrige skader:	kr 5 000

For øvrig gjelder Veteranvilkårene.

13 Særvilkår Blivende klassiker

Gjelder for kjøretøyet eldre enn 15 år og som skal være et samleobjekt, som bare anvendes til hobbykjøring og ikke er i daglig bruk eller benyttes til eller fra arbeidssted.

Uten særskilt avtale, gjelder forsikringen ikke under kjøring med flere passasjerer enn angitt i vognkortet, dog høyst 8.

Selskapet svarer også for kaskoskade på utstyr og deler til kjøretøyet, begrenset til kr 50.000.

Berging og tauing

Retten til transport fra skadested til kjøretøyets hjemsted eller valgfritt verksted i innenfor omkrets fra hjemsted på 100 km. Den ansvarlige for motorvognen skal gis anledning til å følge med transporten

Kaskoforsikringen gjelder ikke under militær kommando, så som under repetisjons- eller HV-øvelse, eller ervervsmessig utleie.

Egenandeler

Veihjelp:	kr 500
Glasskade:	kr 2 500
Brann-, tyveriskader:	kr 5 000
Øvrige skader:	kr 5 000

For øvrig gjelder Veteranvilkårene.

14 Særvilkår Helforsikring

Forsikringen gjelder for motorvogn som skal være et samleobjekt. Begrensningen på kjørelengde og årstid gjelder ikke.

Dersom ikke eier er en enkelt person, skal personlig ansvarlig være nevnt i forsikringsbeviset.

Uten særskilt avtale, gjelder forsikringen ikke under kjøring med flere passasjerer enn angitt i vognkortet, dog høyst 8.

Berging og tauing

Retten til transport fra skadested til kjøretøyets hjemsted eller valgfritt verksted i innenfor omkrets fra hjemsted på 100 km. Den ansvarlige for motorvognen skal gis anledning til å følge med transporten

Selskapet svarer også for kaskoskade på utstyr og deler til kjøretøyet, begrenset til kr 50.000.

Kaskoforsikringen gjelder ikke under militær kommando, så som under repetisjons- eller HV-øvelse, eller ervervsmessig utleie.

Egenandeler

Veihjelp:	kr 500
-----------	--------

Glasskade:	kr 2 500
Brann-, tyveriskader:	kr 5 000
Øvrige skader:	kr 5 000

For øvrig gjelder Veteranvilkårene.

15 Særvilkår Helforsikring Spesial

Gjelder for spesielle kjøretøy eldre enn 30 år, det kan være kjøretøy over 3,5 tonn, buss eller ombygde/modifiserte kjøretøy. Dette fremkommer av forsikringsbeviset. Begrensningen på kjørelengde og årstid gjelder ikke.

Selskapet svarer også for kaskoskade på utstyr og deler til kjøretøyet, begrenset til kr 50.000.

Berging og tauing

Retten til transport fra skadested til kjøretøyet hjemsted eller valgfritt verksted innenfor omkrets fra hjemsted på 100 km. Den ansvarlige for motorvognen skal gis anledning til å følge med transporten.

Egenandeler

Veihjelp:	kr 500
Glasskade:	kr 2 500
Brann-, tyveriskader:	kr 5 000
Øvrige skader:	kr 5 000

For øvrig gjelder Veteranvilkårene.